

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 31 grudnia 2019 r.

Znak: WK-610/27/4/19

Pan
Mariusz Adamczyk
Wójt Gminy
Godów

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach w dniach od 9 września do 15 października 2019 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Godów** za okres od 1 stycznia 2015 r. do 15 października 2019 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 6 listopada 2019 r. przez Wójt Gminy Godów oraz Skarbnika Gminy, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w 2018 r. w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane w zadaniu inwestycyjnym pn.: „Budowa przedszkola publicznego w Gólkowicach przy ul. Piotrowickiej”, stwierdzono opisanie przedmiotu zamówienia w sposób, który mógł utrudnić dostęp do zamówienia wykonawcom zdolnym do jego wykonania, poprzez zaniechanie wydzielenia części zamówienia, polegającego na dostawie wyposażenia budynku przedszkola, jako odrębnej części zamówienia lub do oddzielnego zamówienia. Powyższym naruszone zostały przepisy art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579) w związku z art. 7 ust. 1 oraz art. 96 ust. 1 pkt 11 tej ustawy.*

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego dotyczyło zamówienia mieszanego, na które składają się dwa rodzaje zamówień, tj.:

- ✓ *roboty budowlane,*
- ✓ *dostawy w zakresie wyposażenia budynku przedszkola.*

Zakres przedmiotowego zamówienia obejmował oprócz wykonania robót budowlanych również wyposażenie meblowe i gastronomiczne kuchni oraz wyposażenie meblowe

i dydaktyczne pomieszczeń przedszkola, w tym sal przedszkolnych, części administracyjnej, pomieszczeń gospodarczych i sanitarnych oraz sali gimnastycznej. Wartość elementów wyposażenia (mebli, sanitariatów, sprzętów kuchennych), o których mowa powyżej oszacowana została w wysokości 425.000,00 zł i stanowiła wycenę składników materiałowych według załączników do projektu architektury.

Jednocześnie Zamawiający w treści siwz nie dopuścił możliwości składania ofert częściowych, stosując do udzielenia tego zamówienia przepisy dotyczące robót budowlanych. W protokole postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego, zamawiający uzasadnił brak podziału zamówienia na części nadmiernymi trudnościami technicznymi wykonania zamówienia oraz potrzebą skoordynowania działań różnych wykonawców realizujących różne części zamówienia na jednym froncie robót, jak również trudnościami w ewentualnym egzekwowaniu naprawy usterek w okresie gwarancyjnym. Powyższe uzasadnienie niedokonania podziału niniejszego zamówienia nie potwierdza potrzeby udzielenia jednego zamówienia w nierozdzielalnym zakresie: robót budowlanych oraz dostaw wyposażenia budynku przedszkola. Zamawiający nie wskazał, że zachodzi jakakolwiek potrzeba łącznego udzielenia w ramach jednego zamówienia zarówno robót budowlanych jak i dostaw.

Mając powyższe na uwadze, Zamawiający naruszył art. 96 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, poprzez nie wyczerpujące uzasadnienie powodów niedokonania podziału niniejszego zamówienia na części.

Zamawiający ograniczył zakres podmiotów mogących ubiegać się o wykonane zamówienia, do podmiotów które wykonywały prace remontowo-budowlane na danym obiekcie, dostarczając jednocześnie elementy jego wyposażenia. Zgodnie natomiast z art. 29 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję. Stosownie również do art. 7 ust. 1 ww. ustawy Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji

Przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym, m.in. opracowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia, należało do zadań członków Komisji Przetargowej powołanej zarządzeniem Nr 120.17.2016 Wójta Gminy Godów z dnia 10 listopada 2016 r.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Godowie biorącymi udział w przygotowaniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w tym w zakresie opisu przedmiotu zamówienia, stosowanie do art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843) w związku z art. 7 ust. 1 i art. 96 ust. 1 pkt 11 tej ustawy, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie dochodów podatkowych:

- *W latach 2015 - 2019 do dnia kontroli, nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazanych przez podatników podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego danych*

o posiadanych nieruchomościach oraz nie wezwano podatników do złożenia korekt informacji, deklaracji podatkowych oraz do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia. Zgodnie z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Stosownie do art. 274a § 1 tej ustawy, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. W myśl art. 274a § 2 tej ustawy, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u podatników kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. W myśl art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Powyższe dotyczyło:

- *podatnika łącznego zobowiązania pieniężnego o nr karty kontowej 20453 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą), który w złożonej korekcie informacji na podatek od nieruchomości na 2013 r. nie wykazał gruntów na działce związanych z działalnością gospodarczą. Przedmiotową nieruchomość podatnik wykazał w informacji na podatek rolny.*

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Gminy Godów ustalono, iż na nieruchomości podatnika znajduje się składowisko kruszyw budowlanych i drogowych, a na terenie działki stacjonują maszyny budowlane (koparko-ladowarka, spychacz).

Organ podatkowy w trakcie kontroli, w dniu 3 października 2019 r. wezwał podatnika do złożenia korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w związku z brakiem zadeklarowania gruntów związanych z działalnością gospodarczą.

W dniu 9 października 2019 r. podatnik złożył korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego za lata 2014-2019, w której wyłączył z przedmiotu opodatkowania podatkiem rolnym powierzchnię przedmiotowej działki, włączając jej obmiar w zakres podatku od nieruchomości (grunty pod działalność gospodarczą). Organ podatkowy w dniu 31 października 2019 r. wydał decyzje w sprawie uchylecia decyzji ostatecznych oraz ustalenia wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za wskazane lata. Zgodnie z treścią decyzji łączny skutek finansowy wyniósł: 32.168,00 zł.

- *podatnika o nr karty kontowej 71152 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą), który nie wykazał w informacji w sprawie podatku od nieruchomości za lata 2018 - 2019 wartości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.*

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Gminy Godów ustalono, iż na nieruchomości podatnika oraz w granicach budynku na niej posadowionego (budynek mieszkalny z funkcją usługową: salon fryzjerski, sklep) funkcjonują powierzchnie utwardzone (plac wyłożony kostką brukową).

Organ podatkowy w trakcie kontroli, w dniu 3 października 2019 r. wezwał podatnika do złożenia korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w

związku z brakiem zadeklarowania wartości budowli związanych z działalnością gospodarczą.

W dniu 11 października 2019 r. podatnik złożył korektę informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego za lata 2018 - 2019, w której w zakresie przedmiotów opodatkowania wykazał dodatkowo wartość budowli w kwocie 12.850,00 zł.

Organ podatkowy w dniu 5 listopada 2019 r. wydał decyzje w sprawie uchylecia decyzji ostatecznych oraz ustalenia wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za wskazane lata. Zgodnie z treścią decyzji łączny skutek finansowy wyniósł: 514,00 zł.

- podatnika oznaczonego nr karty kontowej 10673 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą), który nie wykazał w informacji w sprawie podatku od nieruchomości za lata 2015-2019 gruntów związanych z działalnością gospodarczą oraz wartości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Podatnik nieprawidłowo zadeklarował ww. grunty jako grunty pozostałe.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Gminy Godów ustalono, iż na nieruchomości podatnika posadowiony jest budynek, część którego zaadoptowana jest na sklep motoryzacyjny. Wokół budynku funkcjonują powierzchnie utwardzone (plac wyłożony kostką brukową), przy czym frontalna ich część służy również klientom sklepu i wykorzystywana jest jako miejsce parkingowe.

Organ podatkowy w trakcie kontroli, w dniu 3 października 2019 r. wezwał podatnika do złożenia korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w związku z brakiem zadeklarowania gruntów oraz wartości budowli związanych z działalnością gospodarczą.

Podatnik w dniu 15 października 2019 r. złożył korektę informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego za lata 2015 - 2019, w której w zakresie podatku od nieruchomości wyłączył 0,0125 ha gruntów pozostałych, włączając ją w obmiar gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz wykazał dodatkowo wartość budowli w kwocie 12.500,00 zł.

Organ podatkowy w dniu 6 listopada 2019 r. wydał decyzje w sprawie uchylecia decyzji ostatecznych oraz ustalenia wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za wskazane lata. Zgodnie z treścią decyzji łączny skutek finansowy wyniósł: 1.577,00 zł.

- podatnika łącznego zobowiązania pieniężnego oznaczonego nr karty kontowej 10189 (osoba fizyczna - s.c., prowadząca działalność gospodarczą), który nie wykazał w informacji w sprawie podatku od nieruchomości za lata 2015 - 2019 gruntów związanych z działalnością gospodarczą oraz wartości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Podatnik nieprawidłowo zadeklarował ww. grunty w podatku rolnym.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Gminy Godów ustalono, iż na nieruchomości podatnika (w części zadeklarowanej w zakresie przedmiotu opodatkowania jako związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej) funkcjonują - w wyodrębnionych jej częściach - powierzchnie utwardzone wyłożone kostką brukową, na których posadowione są oprócz budynku murowanego, dwa hangary wykonane z metalowej konstrukcji, a całość otacza ogrodzenie wykonane z płyt betonowych.

Organ podatkowy w trakcie kontroli, w dniu 3 października 2019 r. wezwał podatnika do złożenia korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w związku z brakiem zadeklarowania gruntów oraz wartości budowli związanych z działalnością gospodarczą.

Podatnik w dniu 7 października 2019 r. złożył korektę informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego za lata 2014 - 2019, w której m.in. w zakresie podatku od nieruchomości wyłączył na lata 2014 - 2016 powierzchnię 0,1674 ha, a w latach 2017 - 2019 powierzchnię 0,2549 ha gruntów rolnych, włączając ją w obmiar gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz wykazał dodatkowo wartość budowli na lata 2014 - 2015 w kwocie 10.000,00 zł, na rok 2016 w kwocie 27.800,00 zł oraz na lata 2017 - 2019 w kwocie 155.800,00 zł.

Organ podatkowy w dniu 24 października 2019 r. wydał decyzje w sprawie uchylenia decyzji ostatecznych oraz ustalenia wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za wskazane lata. Zgodnie z treścią decyzji łączny skutek finansowy wyniósł: 21.004,00 zł.

- podatnika łącznego zobowiązania pieniężnego oznaczonego nr karty kontowej: 20066 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą), który nie wykazał w informacji w sprawie podatku od nieruchomości za lata 2015 - 2019 gruntów związanych z działalnością gospodarczą oraz wartości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Podatnik nieprawidłowo zadeklarował ww. grunty jako grunty pozostałe.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Gminy Godów ustalono, iż na nieruchomości podatnika (zadeklarowanej w zakresie przedmiotu opodatkowania w całości jako związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków) oraz w granicach budynku na niej posadowionego (zadeklarowana pow. użytkowa budynku związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej 300 m²) funkcjonują powierzchnie utwardzone (plac wylany wylewką betonową). Ponadto do wyżej wskazanej nieruchomości w granicach działki zadeklarowanej jako grunty pozostałe przebiega, odgrodzona od części mieszkaniowej ogrodzeniem panelowym, droga dojazdowa do miejsca prowadzonej działalności gospodarczej, wyłożona jak wyżej wylewką betonową.

Organ podatkowy w trakcie kontroli, w dniu 3 października 2019 r. wezwał podatnika do złożenia korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w związku z brakiem zadeklarowania drogi dojazdowej jako gruntów związanych z działalnością gospodarczą oraz wartości budowli związanych z działalnością gospodarczą.

Podatnik w dniu 7 października 2019 r. złożył korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego za lata 2014 - 2019, w której powierzchnię 0,0162 ha wyłączył z zakresu opodatkowania gruntów pozostałych, włączając ten obmiar w przedmiot opodatkowania gruntów pod działalność gospodarczą oraz wykazał budowle związane z działalnością gospodarczą o wartości 2.000,00 zł.

Organ podatkowy w dniu 4 listopada 2019 r. wydał decyzje w sprawie uchylenia decyzji ostatecznych oraz ustalenia wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za wskazane lata. Zgodnie z treścią decyzji łączny skutek finansowy wyniósł: 748,00 zł.

- podatnika oznaczonego nr karty kontowej 20638 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą), który nie wykazał w informacji w sprawie podatku od nieruchomości za lata 2015 - 2019 wartości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wraz z pracownikiem Urzędu Gminy Godów ustalono, iż ww. nieruchomość (zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej) stanowi plac wyłożony kostką brukową,

do której prowadzi, wydzielona pasem zieleni droga dojazdowa, wyłożona tym samym materiałem budowlanym.

Organ podatkowy w trakcie kontroli, w dniu 3 października 2019 r. wezwał podatnika do złożenia korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w związku z brakiem zadeklarowania wartości budowli związanych z działalnością gospodarczą.

Podatnik w dniu 7 października 2019 r. złożył korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego za lata 2014 - 2019, w której wartość budowli wykazał w kwocie 26.090,00 zł oraz dokonał aktualizacji w zakresie zadeklarowanych przedmiotów opodatkowania.

Organ podatkowy w dniu 30 października 2019 r. wydał decyzje w sprawie uchylecia decyzji ostatecznych oraz ustalenia wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za wskazane lata. Zgodnie z treścią decyzji łączny skutek finansowy wyniósł: 7.934,00 zł, w tym z tytułu budowli związanych z działalnością gospodarczą: 2.609,00 zł.

Zgodnie ze zmianą art. 1a ust. 1 pkt 3, obowiązującą od 1 stycznia 2016 r.: budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, za wyjątkiem: budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.), lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego na podstawie której trwale wyłączono budowlę lub ich części z użytkowania. Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają nieruchomości lub obiekty budowlane: w tym m.in. budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W ślad za art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (aktualne brzmienie). Warunkiem wyłączenia użytków rolnych z opodatkowania podatkiem od nieruchomości na podstawie ww. przepisu jest faktyczne nie zajmowanie gruntów do prowadzonej działalności gospodarczej. Grunty zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej to grunty, które w danym momencie wykorzystywane są do wykonywania czynności składających się na działalność gospodarczą. Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza podlegają w myśl art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm.) opodatkowaniu podatkiem rolnym.

- sześciu podatników będącymi jednostkami oświatowymi o nr kart kontowych 910001, 910002, 910003, 910004, 910005, 910006, którzy w złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2015 - 2019 nie deklarowali do opodatkowania lokali przeznaczonych do zadań z zakresu medycyny szkolnej, a użytkowanych na podstawie umów użyczenia zawieranych w 2001 r. odpowiednio z Grupową Praktyką Pielęgniarek czy osobami fizycznymi na czas nieokreślony. Pomieszczenia te były deklarowane jako przedmioty zwolnione z podatku od nieruchomości.

Zwolnienie z podatku od nieruchomości dla szkół i placówek oświatowych określa art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem, zwolnione z podatku od nieruchomości są publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy. Zwolnienie to nie dotyczy jednak przedmiotów

opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą inną niż działalność oświatowa. Mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), a następnie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.), określające działalność prowadzoną w ramach systemu oświaty, należy stwierdzić, iż obejmuje ona kształcenie i wychowanie dzieci i młodzieży. Działania, które powinien zapewnić system oświaty, określa art. 1 ww. ustawy. Są to m.in. działania zapewniające realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju, wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, możliwość zakładania i prowadzenia szkół i placówek przez różne podmioty.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 10 oraz art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217 z późn. zm.), działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania są działalnością w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych. Świadczenia zdrowotne mogą być udzielane m.in. przez osoby fizyczne wykonujące zawód medyczny lub przez grupową praktykę pielęgniarek.

W świetle przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.), a obecnie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz. 646 z późn. zm.), a także ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, która dla określenia pojęcia działalności gospodarczej odwołuje się do przepisów tej ustawy, działalność w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych stanowi działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 83a ustawy o systemie oświaty, obecnie art. 180 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, prowadzenie szkoły lub placówki oraz zespołu nie jest działalnością gospodarczą. Z powyższego wynika, że zwolnienie z art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie dotyczy nieruchomości lub ich części zajętych na udzielanie świadczeń zdrowotnych. Zwolnienie z podatku od nieruchomości dotyczy tylko nieruchomości zajętych na działalność oświatową.

Prowadzenie spraw i postępowań w zakresie wymiaru podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz bieżące weryfikowanie informacji i deklaracji w zakresie zmian w przedmiocie opodatkowania należało do zakresu czynności Inspektorów ds. wymiaru zobowiązań w Referacie Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Kalusek – Skarbnik Gminy Godów.

Wniosek nr 2

Ponownie przeanalizować prawidłowość opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu jednostek oświatowych, tj. podatników o nr kart kontowych 910001, 910002, 910003, 910004, 910005, 910006, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.) postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania, mając na uwadze wymogi ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Opłat w zakresie prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających złożonych informacji w sprawie podatku od nieruchomości, deklaracji podatkowych, stosownie do art.

272 pkt 1 lit. a, pkt 3, art. 274a § 1, § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.), mając na uwadze wymogi ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1256 z późn. zm.) oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- *W okresie od 2015 r. do dnia 5 września 2019 r. nieprawidłowo wszczynano postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a następnie wydano decyzje w tej sprawie, poprzez obejmowanie obowiązkiem jej uiszczenia miesięcy sprzed zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi podanej w zawiadomieniu, jak również miesięcy, za które taki obowiązek jeszcze nie powstał.*

Powyższym naruszono stan prawny obowiązujący do 5 września 2019 r. wyrażony w art. 6m ust. 2b (artykuł uchylony z dniem 6 września 2019 r. przez art. 15 lit. f) ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1579) w związku z art. 6m ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, w przypadku uchwalenia nowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wójt zawiadamia właściciela nieruchomości o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyliczonej jako iloczyn nowej stawki opłaty i danych podanych w deklaracji. W takim przypadku właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do złożenia nowej deklaracji i uiszcza opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości podanej w zawiadomieniu. W przypadku gdy właściciel nieruchomości nie uiszcza opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości podanej w zawiadomieniu o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wójt wydaje decyzję określającą wysokość tej opłaty, stosując wysokość opłaty podaną w zawiadomieniu.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2015-2019 zgodnie z treścią uchwał Rady Gminy Godów w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kształtowały się następująco:

- ✓ *w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 kwietnia 2017 r.: segregowane- 8,00 zł, mieszane – 24,00 zł ,*
 - ✓ *w okresie od 1 maja 2017 r. do 31 marca 2018 r.: segregowane – 11,00 zł, mieszane – 30,00 zł,*
 - ✓ *w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do nadal: segregowane – 18,00 zł, mieszane – 40,00 zł.*
- Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Godów w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi termin uiszczenia miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w łącznej wysokości za trzy miesiące kalendarzowe przypadają:*
- *za I kwartał do 15 marca danego roku,*
 - *za II kwartał do 15 czerwca danego roku,*
 - *za III kwartał do 15 września danego roku,*

- za IV kwartał do 15 grudnia danego roku.

Stwierdzono, że:

- w 2015 r. wydano 6 decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami za okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r., pomimo że na dzień ich wydania nie wszystkie należności nimi objęte były wymagalne, co dotyczyło podmiotów o numerach ewidencyjnych:
 - a) 210214, 230200, 220878, wobec których wydano decyzje w maju,
 - b) 220283 i 260120, wobec których wydano decyzje w sierpniu,
 - c) 260158, wobec którego wydano decyzję w listopadzie.
- w 2016 r. wydano 4 decyzje określające wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. za każdy miesiąc, pomimo że na dzień ich wydania nie wszystkie należności nimi objęte były wymagalne, co dotyczyło podmiotów o numerach ewidencyjnych: 260158, 230200, 220878, 260120, wobec których wydano decyzje w kwietniu,
- w 2017 r. :
 - a) wydano 4 decyzje określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami za okres od dnia 1 stycznia 2017 r. za każdy miesiąc, pomimo że na dzień ich wydania nie wszystkie należności nimi objęte były wymagalne, co dotyczyło podmiotów o numerach ewidencyjnych: 210262, 220283, 220878, 260099, wobec których wydano decyzje w sierpniu,
 - b) wydano 1 decyzję określającą wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami za okres od dnia 1 kwietnia 2017 r. za każdy miesiąc, pomimo że na dzień jej wydania nie wszystkie należności nią objęte były wymagalne, co dotyczyło podmiotu o numerach ewidencyjnych 210132, wobec którego wydano decyzję w sierpniu,
 - c) wydano 2 decyzje określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami za okres od dnia 1 maja 2017 r. za każdy miesiąc, pomimo że na dzień ich wydania nie wszystkie należności nimi objęte były wymagalne, co dotyczyło podmiotów o numerach ewidencyjnych: 260120 i 260158 wobec których wydano decyzję odpowiednio w sierpniu w we wrześniu.
- w 2019 r. wydano 7 decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami od dnia 1 kwietnia 2019 r. za każdy miesiąc, pomimo że na dzień ich wydania nie wszystkie należności nimi objęte były wymagalne, co dotyczyło podmiotów o numerach ewidencyjnych: 210214, 220283, 260158, 230200, 220878, 260099, 260120, wobec których wydano decyzje w sierpniu.

Z wyjaśnień udzielonych w trakcie kontroli wynikało, że powodem powyższego była racjonalność gospodarowania środkami publicznymi, w związku z kosztami postępowania podatkowego.

Stwierdzić należy, że zarówno postępowanie dotyczące określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jak i decyzja określająca wysokość tej opłaty, powinny odnosić się do tych miesięcy, za które powstał obowiązek jej uiszczenia i za które został on skonkretyzowany. Ponieważ obowiązek uiszczenia opłaty powstaje na mocy art. 61 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, za każdy miesiąc, przyjąć należy, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinna być określona już po zakończeniu danego miesiąca. Nie musi przy tym upłynąć termin płatności opłaty, gdyż ten wynika ze stosownej uchwały rady gminy i nie zawsze jest powiązany z danym miesiącem.

Ww. decyzje do dnia zakończenia kontroli stanowiły podstawę do wszczynania postępowania egzekucyjnego zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 października 2014 r. w sprawie określenia należności pieniężnych, których egzekucja może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia (Dz. U. poz. 1494 z późn. zm.).

Zadania w zakresie windykacji zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi sprawował pracownik Referatu Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Kalusek – Skarbnik Gminy Godów.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W bilansach z wykonania budżetu Gminy Godów sporządzonych według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., 31 grudnia 2016 r., 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2018 r. nieprawidłowo wykazano zobowiązania krótkoterminowe jako zobowiązania długoterminowe.*

Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z zawartą w powyższym przepisie ustawy definicją, zobowiązania krótkoterminowe to zobowiązania z tytułu dostaw i usług, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zgodnie z § 23 ust. 4 obowiązującego od 1 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 7 do ww. rozporządzenia.

Powyższe zobowiązania, wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek wykazano tylko w przypadku całkowitej spłaty kredytu lub pożyczki w następnym roku, natomiast pomijano tę część zobowiązań krótkoterminowych, których spłata zgodnie z zawartymi w tym zakresie umowami była zaplanowana w każdym następnym roku budżetowym po roku za który sporządzono ww. bilanse (tj. w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego).

Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczyną takiego ujęcia ww. danych była niewłaściwa interpretacja przepisów w zakresie zaszeregowania zobowiązań w bilansie.

Wysokość zobowiązań krótkoterminowych, które prawidłowo winny zostać wykazane w bilansach z wykonania budżetu Gminy Godów w poz. Pasywa. I.1.1- „Zobowiązania finansowe krótkoterminowe (do 12 miesięcy)”, zgodnie z wyjaśnieniami p. Beaty Kalusek – Skarbnika Gminy Godów oraz Kierownika Referatu Finansowego, to:

za 2015 r. 2.158.654,22 zł, za 2016 r. 2.165.868,75 zł, za 2017 r. 2.817.568,02 zł, za 2018 r. 2.694.395,55 zł. Natomiast w powyższych bilansach odpowiednio wykazano: za 2015 r. 0,00 zł, za 2016 r. 982.512,22 zł, za 2017 r. 63.136,34 zł, za 2018 r. 0,00 zł.

Dane do bilansu przygotowali pracownicy Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu. Bilanse z wykonania budżetu Gminy Godów za lata 2015 -2017 podpisali: p. Mariusza Adamczyk – Wójt Gminy Godów oraz p. Beata Kalusek – Skarbnik Gminy Godów, natomiast bilans z wykonaniu budżetu za 2018 r. podpisali p. Mariusz Adamczyk – Wójt Gminy Godów oraz Kierownik Referatu Finansowego (Zastępca Skarbnika).

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie dokonywania prawidłowego podziału zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe w celu ich wykazywania w bilansach z wykonania budżetu Gminy Godów, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351) oraz § § 23 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *Zaniechano żądania zwrotu do budżetu Gminy Godów niewykorzystanych do dnia 31 grudnia 2017 r. i 2018 r. przez jednostki budżetowe środków finansowych, co było niezgodne z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów, jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.*

Finansowanie jednostek organizacyjnych odbywa się w całości za pośrednictwem budżetu (metoda brutto), która oznacza iż niewydatkowane środki budżetowe wraz z upływem roku budżetowego należy zwrócić na rachunek budżetu. Powyższe ustalono na podstawie ewidencji księgowej budżetu prowadzonej do konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, gdzie występowało saldo Wn:

- na dzień 31 grudnia 2017 r. dla Szkoły Podstawowej w Gołkowicach oraz Szkoły Podstawowej w Skrzyszowie w łącznej wysokości 30.184,41 zł;

- na dzień 31 grudnia 2018 r. dla Szkoły Podstawowej w Gołkowicach oraz Szkoły Podstawowej w Skrzyszowie w łącznej wysokości 15.834,91 zł.

Zgodnie z powyższą ewidencją księgową za lata 2017-2018 ww. jednostki organizacyjne nie dokonały zwrotu niewykorzystanych środków finansowych.

Niewykorzystane i niezwrócone środki finansowe stanowiły dotacje udzielone Gminie Godów ze środków z budżetu Unii Europejskiej. W zawartej w dniu 2 listopada 2017 r. umowie nr UDA-RPSL.11.01.04-24-02GE/17-00 pomiędzy Gminą Godów a Urzędem Marszałkowskim (Instytucją Zarządzającą) ustalono, iż kwota dofinansowania

*niewydatkowana z końcem roku budżetowego, pozostaje na rachunku bankowym, do dyspozycji Beneficjenta, tj. Gminy Godów w następnym roku budżetowym.
Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu oraz rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.*

Wniosek nr 5

Żądać zwrotu do budżetu Gminy Godów niewykorzystanych do 31 grudnia przez jednostki budżetowe środków finansowych, mając na uwadze wymogi art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej